

Streszczenie. Katecheza IX. Ks. Wojciech Kućko. Teologia Eucharystii według św. Tomasza z Akwinu.

Wiek XIII w historii świata był czasem twórczości wielu świątłych ludzi. Jednym z nich był Tomasz z Akwinu, który nie tylko miał wielki wkład w usystematyzowanie teologii, ale był wielkim czcicielem Najświętszego Sakramentu Ołtarza. Jego dzieła literackie i teologiczne o Eucharystii zadomowiły się w Kościele i są wykonywane do dzisiaj, zwłaszcza podczas modlitw przed Najświętszym Sakramentem. 6 grudnia 1273 roku przeżył bardzo silne doświadczenie religijne, nazywane przez niektórych cudem eucharystycznym, pod wpływem którego całą swoją dotychczasową twórczość uznał za bezużyteczną słomę. Dlatego został nazwany „kantorem Eucharystii”, a nawet „doktorem eucharystycznym”, jak napisał o nim Pius XI w encyklice *Studiorum duces*.

Według św. Tomasza Eucharystię można opisywać w trzech perspektywach: przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. Najświętszy Sakrament odnosi się do historycznego wydarzenia zbawczego, jest pamiątką męki i zmartwychwstania Jezusa- perspektywa przeszłości. Eucharystia kieruje nasz wzrok na teraźniejszość, ukazując jedność z Chrystusem, czyli komunie z Nim. Sakrament ten odnosi się także do przyszłości, bo oznacza dopełnienie naszego zbawienia w przyjemności obcowania z Bogiem oraz w widzeniu Go w wiecznej chwale nieba. Dlatego kiedy człowiek przyjmuje Eucharystię w czasie poważnej choroby, nazywana jest ona *viaticum*, czyli wiatyk, zaopatrzenie na drogę.

Święty Tomasz określa Eucharystię pięknymi, poetyckimi, głęboko teologicznymi zwrotami, nazywa ją: „sakramentem męki Chrystusa”, „pamiątka Jego męki”; „doskonałością życia duchowego i celem wszystkich sakramentów”, „znakiem najwyższej miłości”; „wsparciem naszej nadziei”; „pokarmem duchowym”; „zasadą wszczepienia w Chrystusa”.

Kolejnym zagadnieniem jest kwestia skutków Najświętszego Sakramentu. Na pierwszym miejscu Akwinata stawia łaskę uświęcającą, po drugie Eucharystia może

przynieść zglądzenie grzechów, a po trzecie Eucharystia prowadzi przyjmującego do pogłębienia w nim życia Bożego. Sakrament ten zostaje udzielony jako pokarm i napój, dlatego działanie Eucharystii w życiu duchowym chrześcijanina jest podobne do działania pokarmu i napoju w sferze życia fizycznego.

Należy dodać jeszcze jeden ważny wątek spośród licznych w tym temacie z nauczania Akwinaty na temat Eucharystii, obecny w jego poezji teologicznej, przede wszystkim w związku z uroczystością Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa. W ułożonych przez Tomasza hymnach (np. *Sław, języku, tajemnicę Ciała i najdroższej Krwi*) widać, w jaki głęboki sposób to, czego nie może uchwycić język teologiczny, zostaje ubrane w poetyckie słowa prawdy o misterium Eucharystii, zgodnie ze słowami św. Ambrożego, który uważał, że wiara może stać się śpiewem.

Refleksja teologiczna na temat Eucharystii pobudza do podjęcia zastanowienia nad udziałem w jej sprawowaniu. Bardzo ważne jest zadanie sobie pytania o osobistą pobożność eucharystyczną, zwłaszcza jeśli chodzi o częste przyjmowanie Komunii Świętej.